

2

'arin

Nr. 162 – Leygardagur 24. august 1996

EIRIKUR LINDENSKOV

Allir føroyingar kenna Janus Djurhuus - ella Jens Hendrik Oliver Djurhuus, havnardrongin, ið varð føddur í Áarstovu í Havn í 1881. Hetta litla húsið, Áarstova, ið eisini hýsti beiggjanum, Hans Andreasi, stóð oman fyri Vertshúsið, ella yvir av, har Café Nátur er í dag. Har vegurin millum húsin er í dag, rann Havnará opin tá á døgum.

Í blaðnum Bornholms Tidende skrivur Bjarne Ákesson Filholm, sum er føddur í Føroyum og sum starvast sum bókasvørður á Bornholm um Janus, eftir at størverkioð hjá Hanusi Andreassen um Janus.

Bjarne Ákesson Filholm heldur tað vera hugvekjandi, at ein so stórir føroyskir yrkjari hefur dvalst á Bornholm, og sigur nakað um tað.

Janus hevði stóran áhuga fyri bókmentum, og gekk til serliga undirvísing hjá danska prestinum Emil Bruun. Men tá Emil Bruun fekk prestastarv í Hasle á Bornholmi, endaði tað við, at hann fekk ágrýtna havnardeingin við sær, og har fór hann á latínskúla í

Rønne.

Janus tók studentsprógv í árinum 1900. Tá hevði hann búð nøkur ár hjá tveimum ógiftum systnum, Christinu og Petreu Dam, ið tókust við handarbeiði og seyming. Mamma janusar doyði tveir mánaðir áðrenn hann kom til Bornholm í 1897, og tað neit honum fast.

Bókin átti at verið týdd

Greinskrivarin greiður síðan viðari frá um lívið hjá Janusi. Hann greiðir eisini frá um høvundan, Hanus Andreassen, sum hevur skrivað bókina. Hann sigur m. a.:

»Han er sluppet særdeles godt frá den store opgave, det er at skrive en sådan omfattende life-and-works biografi over J. H. O. Djurhuus. Det er værket om Janus Djurhuus og bør regnes som litterær stordåd.

Men hann heldur, at tað er spell, at eitt slíkt størverk einars er skrivað á føroyskum - enn.

»Den kunne fortjene at blive oversat til dansk og gerne til de øvrige skandinaviske sprog. Den ville kunne bære det, og de respektive befolkninger ville

Hin føroyski H. C. Andersen

At enda í greinini nemur greinskrivarin við yngra bróður Janus, Hans Andreas.

»Han skrev om andre ting og i en anden stil end storebroderen. Det var de nære ting, der opteg denne lillebror, men en stor digter var han nu alligevel. Nogle af hans landsmænd kalder ham Føørernes H. C. Andersen. Det kan der måske være lidt om, selv om han selvfølgelig ikke skriver som H. C. Andersen. Hans Andreas har sin egen personlige og helt enestående udtryksmåde, men har altid stået i skyggen af sin storebror. Det er så et spørgsmål, om denne vurdering er fair, eller om den i det hele taget holder vand i dag, men det er en anden historie...»

Janus Djurhuus gekk á latínskúla í Rønne á Bornholm og tók studentsprógv har í 1900. Tað var presturin í Havn, Emil Bruun, sum eggjaði honum at koma við sær til Bornholm

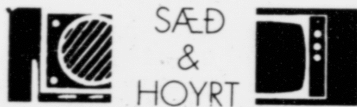
Jakup Sørensen er frálíkur sum vertur til hesa sendingina, tónleikastúlin hann hevur lagt seg eftir at spæla, er tilpass avslappandi og upplýtandi, og als ikki ágangandi og ósandi, og er sera væl hósandi til júst hesa tíðina á degnum. Síðstu dagarnar hevur so avloysari verið fyri Jakup Sørensen. Bjørn Brend, hon er ikki nakar ársungi í útvarpssamanhangi, hon var jú saman við Jakup Sørensen um sendingina Kvark. Henda útskiptingin av verti hevur ikki ført nakað revolutionerandi við sær. Koyrt verður eftir sama leisti sum í alt summar.

Nú útvarpið skjótt fer at senda eftir vetrarskránni, fer Summarmorgun aftur at skifta navn til Góðanmorgun Føroyar. Ein avleiðing av hesum skifti verður at eisini verturin verður ein annar. Síðsta ár hevði onkur funnið uppá at draga tyngri evnir inn í sendingina, sum eitt nú samrøður við ymiska serfrøðingar, og menn við einari ávísari fagligari vitan innan okkurt ávíst øki. Hetta var við til at koma tann letta dæmin sendingin hevði havt ári framman undan, tí hetta var reint tíðindatilfar. Hetta kann best prógvast við at vísa á, at brot úr hesum samrøðum, og onkuntíð øll samrøðan, var endursend í tíðindasendingini á døgurða. Tað var ikki bara av og á at hetta hendi, eitt nú tá okkurt serligt var, nei, tað hendi nærum hvønn dag uttan mun til hvussu aktuelt evnið var. Vónandi verður hesin formurin av morgunsendingi ikki endurtikin, tí at hetta fírdi við sær, at sendingin gjørdist ein lógin blanding

av turrum tíðindatilfari og undirhaldi, sum hvørki var fuglur ella fiskur.

Hin parturin av morgunsendingi, tónleikurin, er eisini umráðandi at fáa sett skikk uppá tá ið farið verður undir góðan morgun Føroyar sendingarnar. Verður tað eins og seinasta vetur verða tað nokk Sóni Merkistein og Tórus Mikkelsen sum fara at taka sær av sendingunum, alt gott um hesar báðar menn sum eru stak dugnaligir men seinasta vetur hevði Tórus Mikkelsen tað fyrri at borreidda við einari surrealistiskari blanding av gregorianskum kórteineiki, føroyskum avantgarde tónleiki, og bert við einum dismi av tí komersiella nútíðar tónleiki ið hoyrir einari slíkari morgunsending til. Vónandi verður hetta broytt tí tað krevst eingin hægri tónlistarlig útbúgving ella víðfódd tónlistarlig evnir at hoyra at hetta als ikki harmonerar. Tónleikurin í einari slíkari sending eigur at verða lættur, og lurtaravinarlíkur, tað eru jú tey fægstu sum eru útrústaði tili til at sodna eina kantátu, ella annað stórr kórverk, ímillum klokkan sjey og átta á morgni.

Fróði Løkságard

Summarmorgun

Summarið er tann tíðin av árinum, tá ið fólk brúka minst tíðina framman fyri útvarpi og sjónvarpi, og soleiðis er eisini við mæ. Hetta eru leiðslurnar fyri báðar stovnararnar, eisini fult greiðar yvir. Tí verður senditíðin eisini munandi niðurskorin, hetta er tað tó ikki øll sum eru glað fyri. Men fyrri at fáa tað heila at ganga upp við summarfrítið og øðrum er hetta neyðugt.

Taka vit morgunsendingina summarmorgun, sum er ein av teimum fáu sendingunum eg javnan havi hoyrt í summar er hetta ein blanding av suksusøtum poppi og alternativum tónleiki - alt eftir hvør verturin er - umframt nakrar lítið viðkomandi tíðindastubbar, skræddir beint úr fjarskrivanum. Hetta er óiva alt ov poppt fyri nógva men eftir mínum tykki perfekt, ta er júst so ein slík -ending eigur at verða. Sendingin er góð hjálpi hjá teimum, sum tørva ein passivan stuðul til at gerða enda teimum seinastu restunum av morgungronini, tey hava at dragast við.